

Jus Canonicum Practice Explicatum

Seu Decisiones Casuum Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos,
& ad Consuetum Referendi Modum accommodatæ

Complectens dimidiam Decretalium Partem, videlicet nonaginta duos
Titulos, nimirum usque ad Titulum XX. Libri de Feudis exclusivè

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1728

Quæst. Utrùm rectè revocetur res commodata ob necessitatem propriam
ante usum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62305](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62305)

& alios illius occasione instituendos festivos ludos. Sed antequam discederet loco Philippus, repente avocatur per litteras Angustam caupo, ut ibi gravi momenti negotium conficeret, Quapropter repetit equum à Philipo, tanquam sibi necessarium ad proprium iter capeendum. Is verò curiositate victus non obstante interpellatione cum equo discedit Monachium; at in reditu incidit in amicum, qui liberaliter excepit Philippum, adeò ut iste vinò largiùs haustò gravis, solitòque lætior effectus, ita abuteretur equò, ut intra paucos dies perjerit.

Cùm igitur Jacobus ob duplex dænum. I. quod passus est ex equo quem revocaverat ante Philippi discessum, sibi non reddito. II. quod passus est ex equi interitu, convenisset Philippum pro satisfactione præstantis iste binam exceptionem opposuit, quòd equum sibi commodatum ad usum restituere non fuerit obligatus. II. quòd pro interitu equi satisfactionem possit ac velit per compensationem debiti liquidi 60. florenorum, quod sibi aliunde obstructus erat Jacobus. Itaque.

QUÆRITUR. I.

Utrum Commodans rem commodatam ante ejus usum possit avocare ob eventum inopinatum propriam necessitatem, & Commodatarius teneatur reddere?

PRO Negativa facit I. quòd nemo possit mutare consilium suum in detrimentum alterius. c. 33. de R. J. in 6. sed Commodans, qui rem alteri utendam concessit, atque iterum revocat ante usum, ad quem fuit concessa, mutat consilium in detrimentum alterius, nempe Commodatarii: ergo. II. Commodatum imitatur naturam Donationis, quia in hoc contractu res conceditur & traditur ad usum gratis ac sine mercede: sed Donatio revocari nequit, etsi postea casu inopinato eveniente Donator ipse eadem re semel donatà indigeret: ergo. III. Quamvis quilibet sibi magis, quàm alteri obligetur, & durum sit re propria ca-

rere ob alterius utilitatem, per l. C. de servitut. id tamen solum procedit, ubi cætera sunt paria. gl. in l. v. Preses: sed in proposito casu cætera non sunt paria; cum Commodans ex sua libera voluntate jam concesserit alteri usum rei suæ, adeoque eadem suam interposuerit, cui standum.

Sed longè mihi probabilius videtur Philippum in substrata facti communitate equum revocare potuisse ob inopinatò eventum casum, quod ipse equo suo indigere coepit. Itaque non tantum propter l. 3. C. de locat. ubi Locans v. g. domum propter eventum antè non prævisum ipse pro sua necessitate

ante incipit indigere hac sua domo ad habitandum, repetere permittitur illum ante tempus Locationi præfixum, & usum Conductoris necdum finitum: ergo à fortiori licebit etiam avocare rem Commodatam, quando quis ante usum Commodatarii eadem indigere incipit; cum Commodans gratis & sine mercede concedat alteri usum rei suæ, Locans verò pro mercede & pretio. Sed etiam ex ratione, vel præsumpta aut potius tacita mente Commodantis, eò quòd rem suam alteri gratis concedendo ad usum non censetur voluisse sibi præjudicare pro eventu, quo præter intentionem ipse re sua opus habet, sed potius ejus usum sibi reservasse pro tali usu, ad levandam propriam ac antea non prævisam indigentiam necessario. Equitas igitur non patitur, ut aliquis in proprium damnium careat re sua ob repentinum eventum, alter verò, cui profusus gratuitò sicut concessa, commodum ferat. Ex quibus

Facile est ad contraria respondere. Ad I. quidem; quia dicta regula ex æquitate, & tacita, vel saltem præsumpta mente Commodantis patitur limitationem hanc, nisi nempe rationalis superveniat causa mutandi consilium, uti in substrato planè supervenit. Ad II. Negatur paritas; nam Donans facta traditione rei donatæ transtulit dominium in donatarium, & ideo extra casus in Jure permisos Donatio revocabilis non est: Commodans verò non transtulit dominium, sed usum duntaxat. *l. 8. ff. commodati.* & quidem sub conditione tacita, nisi ipse inopinatò eadem re indigeat. Ad III. Negatur *Min.* & argumentum, sicut reliqua duo, retorquetur in Locante: sicut enim Locator, ita & Commodator rem suam alteri non concedit ad usum absolutè, sed sub tacita conditione, nisi nimirum ipse ob casum antè non prævisum indigeat re sua ad usum.

QUÆRITUR. II.

An in Commodato locum habeat compensatio, si res commodata per culpam Commodatarii periit?

A Rridere fors posset sententia negans, quam Fornerus, Bocerus, Hilliger in Donello enucleato *lib. 16. c. 15. ad litt. X.* Vulteius & Arumæus, alique non sperendæ auctoritatis Jurisconsulti, ut ipse loquitur, cum & apud Joannem Harpprecht *Inst. tit. quib. mod. re contr. obl. §. 2. n. 51.*

53. suis corroborant calculis, nimirum *l. Propter cit. §. 2. Inst. quib. mod. re contr. obl.* ubi expressè statuitur, Commodatarium teneri *de re commodata* Commodanti restituenda: ergo loco rei commodatæ non potest Commodatarius substituere aliud, & facere compensationem, quia debitum vicissitudi-